

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT asupra proiectului de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023 (nr.339 din 20.11.2024), I lectură

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către Guvernul Republicii Moldova, în mod prioritar și comunică următoarele.

Prezentul proiect de lege are drept scop ajustarea indicatorilor bugetari la venituri, cheltuieli și soldul bugetar (deficit), reieșind din prognoza indicatorilor macroeconomici pe anul 2024 revizuită și nivelul de executare a bugetului de stat pe parcursul a 9 luni ale anului curent.

Astfel, proiectul de lege prevede majorarea veniturilor bugetului de stat cu 1 180,1 mil. lei și diminuarea cheltuielilor bugetului de stat cu 493,4 mil. lei și a soldului bugetar cu 1 673,5 mil. lei, stabilindu-se la partea de venituri ale bugetului de stat suma de 67 010,6 mil. lei, la partea de cheltuieli ale bugetului de stat suma de 82 114,9 mil. lei, iar soldul bugetar (deficitul) la nivel de 15 104,3 mil. lei.

Modificările operate la partea de *venituri ale bugetului de stat* sunt următoarele:

Încasările la impozite și taxe - se majorează cu 915,7 mil. lei sau cu circa 1,5%, intrările din granturi pentru suport bugetar se vor diminua cu 41,6 mil. lei, încasările din alte venituri se majorează cu 301,5 mil. lei.

Principalele majorări intervin la încasările din:

- accizele la mărfurile importate - cu 812,0 mil. lei, preponderent din contul încasărilor mai mari din accizele la importul mijloacelor de transport și la produsele din tutun;

- defalcările din impozitul pe venitul persoanelor fizice - cu 138,1 mil. lei din contul creșterii salariului mediu lunar brut cu 15,5% în termeni nominali în trimestrul II față de perioada similară a anului precedent;

- impozitul pe venitul persoanelor juridice - cu 50,0 mil. lei, din contul încasărilor mai mari la impozitul pe venitul reținut din suma dividendelor achitate în perioada a 9 luni ale anului 2024;

- TVA la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul Republicii Moldova - cu 22,0 mil. lei, reieșind din nivelul de executare a încasărilor în 9 luni ale anului curent, precum și ca urmare a restabilirii consumului privat;

- încasările din alte venituri se vor majora cu 301,5 mil. lei.

Comparativ cu cele aprobate, intrările de granturi se propun a fi diminuate în total cu 41,6 mil. lei, dintre care granturi pentru suport bugetar se vor diminua cu 38,5 mil. lei și granturile pentru proiecte finanțate din surse externe - cu 3,1 mil. lei.

Modificările operate la partea de *cheltuieli ale bugetului de stat* sunt următoarele:

Cheltuielile curente se prevăd cu o diminuare de circa 590,3 mil. lei sau cu 0,8% față de volumul aprobat (modificat) și vor constitui 75 423,1 mil. lei.

Cheltuielile capitale se prevăd cu o majorare de circa 96,9 mil. lei sau cu 1,5% față de volumul aprobat (modificat) 6 594,9 mil. lei.

Ca urmare a redistribuirii economiilor identificate, principalele majorări de alocații prevăzute în proiectul de lege sunt pentru:

- proiecte finanțate din surse externe pentru susținerea programelor în sectorul drumurilor - 622,0 mil. lei, dintre care prin redistribuiri - 291,1 mil. lei;
- programul de susținere a întreprinderilor mici și mijlocii - 100,0 mil. lei;
- transferuri către bugetele locale în scopul acoperirii cheltuielilor pentru asigurarea prevederilor cadrului normativ privind salarizarea în sectorul bugetar - 486,3 mil. lei;
- cheltuieli de personal în cadrul instituțiilor finanțate din bugetul de stat - 172,0 mil. lei;
- cheltuieli de personal pentru instituțiile de învățământ la autogestiune - 42,4 mil. lei și pentru teatre, circuri și organizații concertistice - 21,4 mil. lei;
- programul național de extindere și reabilitare a pădurilor - 60,0 mil. lei, dintre care prin redistribuire de la Fondul național de mediu - 30,0 mil. lei.

Cheltuielile aferente proiectelor finanțate din surse externe se propun cu o majorare de 150,7 mil. lei față de nivelul aprobat (modificat), urmare a propunerilor prezentate de către autorități și reieșind din estimarea potențialelor valorificări ale resurselor în cadrul proiectelor până la finele anului și vor constitui circa 3 672,0 mil. lei.

Cheltuielile de personal prevăzute în bugetul de stat se propun cu o micșorare de 92,2 mil. lei sau cu 0,8% față de volumul aprobat (modificat) și vor constitui 11 926,0 mil. lei

Cheltuielile pentru plata dobânzilor aferente serviciului datoriei de stat se estimează în sumă de 4 454,2 mil. lei, cu o micșorare de 156,0 mil. lei sau cu circa 3,4% față de aprobat (modificat) 2024.

Volumul alocațiilor pentru *investiții capitale* se majorează cu 352,6 mil. lei sau cu 23,2% față de volumul aprobat (modificat).

În aspectul grupelor funcționale, modificările la partea de cheltuieli se prezintă după cum urmează:

- *servicii de stat cu destinație generală* – se prevede o micșorare de 447,6 mil. lei sau cu 3,5%;
- *servicii în domeniul economiei* – se prevede o majorare de 304,5 mil. lei sau cu 3,4%;

- *apărare națională* – se prevede o majorare de 9,3 mil. lei sau cu 0,5%;
- *ordine publică și securitate națională* – se prevede o majorare de 184,6 mil. lei sau cu 2,6%;
- *protecția mediului* – se prevede o majorare de 8,8 mil. lei sau cu 1,6%;
- *gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale* – se prevede o micșorare de 14,1 mil. lei sau cu 2,3%;
- *ocrotirea sănătății* – se prevede o micșorare de 60,2 mil. lei sau cu 0,6%;
- *cultură, sport, tineret, culte și odihnă* – se prevede o majorare de 55,5 mil. lei sau cu 3,8%;
- *învățământ* – se prevede o majorare de 287,1 mil. lei sau cu 1,6%;
- *protecția socială* – se prevede o micșorare de 821,3 mil. lei sau cu 3,7%.

Transferurile de la bugetul de stat către bugetul asigurărilor sociale de stat se prevăd în sumă de 17 563,3 mil. lei.

Din transferurile menționate supra, transferurile curente cu destinație specială pentru prestațiile sociale de stat și alte plăți, se propun spre majorare cu 146,4 mil. lei, constituind 12 554,5 mil. lei, reieșind din analiza valorificării mijloacelor financiare aferente programelor de cheltuieli finanțate de la bugetul de stat, iar transferurile curente cu destinație generală între bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale de stat (acoperirea deficitului) se propun spre micșorare cu 839,5 mil. lei, constituind 5 008,8 mil. lei.

Transferurile către bugetele locale se vor majora cu circa 455,7 mil. lei sau cu 2,4% și vor constitui 19 088,1 mil. lei, care sunt prevăzute pentru transferurile cu destinație specială pentru învățământul general, școli sportive, asistența socială, precum și alte transferuri curente cu destinație generală.

Modificările propuse la partea de venituri și cheltuieli ale bugetului de stat, vor avea impact asupra deficitului bugetului de stat aprobat inițial, prin diminuarea acestuia cu 1 673,5 mil. lei, în sumă nominală constituind 15 104,3 mil. lei sau 4,7% în PIB.

Prin proiectul de lege se propune modificarea structurii surselor de finanțare a deficitului, din contul revizuirii surselor interne și a intrărilor de împrumuturi externe, inclusiv și a celor pentru proiectele finanțate din surse externe.

Principalele modificări la *sursele de finanțare a deficitului* bugetului de stat se referă la:

- *majorarea activelor financiare* cu suma de - 872,0 mil. lei;
- *diminuarea datoriei* în sumă totală cu 421,1 mil. lei, dintre care pentru suport bugetar cu - 1 090,7 mil. lei, iar pentru proiecte finanțate din surse externe se vor majora cu - 669,6 mil. lei;
- *soldurile de mijloace bănești* se vor majora cu 380,4 mil. lei, inclusiv la componenta de bază cu 483,7 mil. lei, iar la componenta proiecte finanțate din surse externe vor fi utilizate 103,3 mil. lei.

Conform estimărilor, soldul datoriei de stat la situația din 31 decembrie 2024 nu va depăși 124 191,1 mil. lei, înregistrând o diminuare cu 1 441,7 mil. lei față de valoarea precizată pentru sfârșitul anului 2024, din contul diminuării atât a datoriei de stat interne cât și a datoriei de stat externe. La situația din 31 decembrie 2024, soldul datoriei de stat externe va constitui 79 878,6 mil. lei, micșorându-se cu 349,6 mil. lei sau cu 0,4% față de valoarea precizată, fiind influențat de reestimarea cursului de schimb valutar. La situația din 31 decembrie 2024, soldul datoriei de stat interne va constitui 44 312,5 mil. lei la valoarea nominală, micșorându-se cu 1 092,1 mil. lei sau cu 2,4% față de valoarea precizată, fiind influențat de micșorarea volumelor de emisie a VMS comercializate pe piața primară.

Ca urmare a modificărilor propuse în proiectul de lege privind modificarea Legii bugetului de stat pentru anul 2024 nr.418/2023, pentru anul 2024 veniturile bugetului de stat se propun a fi stabilite la nivel de **67 010 600,0** mii lei și cheltuielile bugetului de stat la nivel de **82 114 900,0** mii lei, cu un deficit în sumă de **15 104 300,0** mii de lei.

Pornind de la cele menționate, Comisia cu 6 voturi pentru, 1 abținut și 2 voturi împotrivă, susține proiectul de lege și îl propune Parlamentului spre examinare și aprobare în prima lectură.

Valentina MANIC
Vicepreședinta Comisiei

